

MĚSTO ZNOJMO
ZASTOUPENÉ ODBOREM ROZVOJE
oddělení územního plánu
OBROKOVÁ 1/12 669 22 ZNOJMO

Správa NP Podyjí
Na Vyhlídce 5
Znojmo

669 01

Váš dopis zn.	naše značka MUZN/109220/2010/179/SD	vyřizuje Ing.Žampa	tel.: 515 216 343 e-mail: zampa@muznojmo.cz
---------------	--	-----------------------	--

Znojmo dne: 21.12.2010

Plán péče o Národní park Podyjí a jeho ochranné pásmo 2010 – 2020

Počátkem měsíce října letošního roku nám byl doručen dokument: „Plán péče o Národní park Podyjí a jeho ochranné pásmo 2010 – 2020“ – návrhová část, rozborová část a přílohy.

Termín pro podávání případných připomínek byl do 15.11.2010.

Zvolený termín tohoto připomínkování, vzhledem ke konání komunálních voleb v tomto období, jsme považovali za poněkud nešťastný, neboť kompetentní orgány města neměly dostatek času na jeho důkladné prostudování. Dokumentace nám byla navíc poskytnuta bez podrobnějších údajů o současné fázi projednávání a dalším postupu. Z těchto důvodů jsme požádali dne 26.10.2010 o prodloužení připomínkovací lhůty a to minimálně do konce letošního roku

Dne 22.11.2010 byl našemu úřadu doručen dopis Správy Národního parku Podyjí, ve kterém byl stanoven definitivní termín pro odevzdání připomínek ke konceptu Plánu péče a to do 31.12.2010.

Z pověření starosty města Znojma uplatňujeme nyní, po prostudování předaného materiálu, následující připomínky k jednotlivým kapitolám:

NÁVRHOVÁ ČÁST

Kapitola 2.1.3 Ostatní kategorie zvláště chráněných území, památné stromy

- V této kapitole jsou popsány záměry na již připravované vyhlášení dalších maloplošných chráněných území.
- *Jejich lokalizace a plošné vymezení nám není známo, požadujeme doplnit, příp. prezentovat v další fázi projednávání. Domníváme se, že ve většině případů jde o tzv. znásobování ochrany. Např. pokud je lokalita zařazena již mezi EVL, požívá dle zákona již dostatečnou ochranu.*

Kapitola 3. Péče o krajinu

Kapitola 3.1. Opatření pro ochranu a zlepšení krajinného rázu

- V kapitole jsou citovány oborové dokumenty vyhodnocení krajinného rázu a architektonický řád. Je zdůrazněna nutnost aktualizace těchto dokumentů a jejich projednání s orgánem ochrany přírody příslušným mimo ochranné pásmo NP.
- *O těchto dokumentech je nezbytné jednat i s úřadem územního plánování a v neposlední řadě s jednotlivými obcemi! Tyto tzv. „oborové dokumenty“ jsou pak Správou používány při stavebních řízeních. Např. dokument Hodnocení krajinného rázu NP Podyjí je Správou prezentován jako územně plánovací podklad! Tím ale není a být nemůže. Současně tyto dokumenty jsou neaktuální, nereagují na provedené změny v území dle projednaných a platných změn územních plánů a*

neřeší ani možnosti vymezení nových rozvojových lokalit a směrů možného rozvoje.

Kapitola 3.2. Limity ochrany přírody a krajiny pro urbanizaci území a stavební činnost

- V této kapitole se zdůrazňuje nutnost dodržování regulativů daných oborovými dokumenty (vyhodnocení krajinného rázu a architektonického řádu).
- *Tyto dokumenty nejsou veřejně projednávány a Správa si v nich stanovuje své vlastní regulativy, se kterými pak nakládá jako se závaznými. Přičemž platné regulativy jsou dány platnou územně plánovací dokumentací, popřípadě zpřesněny územní studií ve vymezených lokalitách. Další zpřesňování požadavků na stavby je dáno stavebním zákonem a prováděcími předpisy při následných územních a stavebních řízeních. **S takovými postupy zásadně nesouhlasíme.***

Kapitola 3.3. Opatření pro jiné typy ochrany území

- V této kapitole se mluví o nutnosti předávání podkladů pro vymezení prvků ÚSES do územních plánů a prosazování jejich následné realizace, zejména v ochranném pásmu NP.
- *Tento záměr jednoznačně podporujeme. Dosavadní praxe nebyla v tomto směru příliš uspokojivá. Tento záměr by měl být pro Správu prioritní!*

Kapitola 3.4. Plánované výkupy a nájmy pozemků

- V této kapitole se hovoří o snaze Správy získávat do svého vlastnictví pozemky určené pro ochranu přírody.
- *Snahu získat plochy pro ÚSES v ochranném pásmu lze jen podpořit.*

Kapitola 5.2. Turistické a rekreační využívání

- V této kapitole se hovoří zejména o tom, že Správa neuvažuje s vyznačováním dalších turistických, cyklistických a ostatních tras. Nově budou navrženy pouze trasy v hodné pro vozičkáře, či pro lyžařský sport.
- *Jako lepší formulace než, že se neuvažuje, nebo neplánuje vyznačení dalších tras, se nám jeví formulace, že nové trasy je možné vyznačit po dalším prověření. A to **všechny druhy tras**. Myslíme si, že je nadbytečné samostatné značení tras vhodných pro lyžařský sport – běžkaře. K lyžařské turistice se dá využít naprostá většina stávajících turistických tras a ne pouze vyjmenované. Rovněž pro vozičkáře je spousta míst přístupná sítí stávajících zpevněných cest. Jejich vyznačení v terénu je žádoucí, ovšem lze uvažovat o více trasách, než je vyjmenováno v plánu. Proč správa neudržuje stávající trasy? Bývalé signálky chátrají a jako stávající cyklotrasy se stávají nebezpečnými!*

Kapitola 5.3. Regionální vazby

- V této kapitole se zdůrazňuje nutnost další spolupráce s obcemi, úřady a všemi regionálními subjekty. Přičemž jako stěžejní oblasti spolupráce jsou zde vyjmenovány – rozvoj obcí v ochranném pásmu, podpora chybějící infrastruktury a rozvoj trvale udržitelných forem cestovního ruchu a jiných forem podnikání ve vztahu k území NP Podyjí.
- *Toto je poměrně populistická kapitola, píše se zde, že Správa musí nadále spolupracovat s obcemi a úřady a jako stěžejní je pak stanovení podmínek rozvoje obcí ochranného pásma NP. Přitom v rozborové části Plánu péče se uvádí: „..... **je nezbytné ukončit další rozšiřování zastavěného území.....**“*

ROZBOROVÁ ČÁST

Kapitola 4. Vyhodnocení péče o krajinu

Kapitola 4.1. Ochrana krajinného rázu

- V této kapitole se citují stávající oborové dokumenty Správy NP a jejich využívání v praxi.

- *Vyhodnocení krajinného rázu (2004) – v úvodu tohoto dokumentu je uvedeno, že se jedná o územně plánovací podklad. Toto tvrzení není pravdivé, tento dokument není územně plánovacím podkladem. Jeho předání do UAP proběhlo až v letošním roce jako oblasti krajinného rázu a místa krajinného rázu. Bude však třeba zpřesnit a zpřehlednit popis charakteristik jednotlivých oblastí, neboť jejich současná formulace je značně komplikovaná a nespécifikuje možné využití předmětných ploch. Dále pak je nezbytné tento dokument aktualizovat, zejména ve vymezení zastavitelných ploch a rozvoje sídel. Tyto dokumenty jsou značně nepřehledné a nevyhovují dnešním předpisům, zejména nové terminologii nového stavebního zákona.*

Kapitola 4.2. Limity ochrany přírody a krajiny pro urbanizaci území a stavební činnost

- *V této kapitole se uvádí, že od vzniku NP došlo k nepřiměřenému rozvoji obcí v ochranném pásmu a k velkému úbytku zemědělské půdy a to jejím zastavěním. Dále se zde opět uvádí, že je nezbytné ukončit další rozšiřování zastavěného území.*
- *Požadujeme bližší specifikaci, příp. podklady k porovnání, nepřiměřeného rozvoje obcí. Nelze souhlasit s výroky typu: „...**je nezbytné ukončit další rozšiřování zastavěného území...**“, nebo: „...**Pouze výjimečně se mohou obce rozšiřovat v ochranném pásmu, a to směrem od hranice NP...**“ Dle našeho názoru jsou zcela nepravdivé údaje o úbytku volné krajiny na úkor jejího zastavění. Dle údajů zjišťovaných v rámci aktualizace územně analytických podkladů je sice uváděný údaj o úbytku zemědělské půdy podobný, ale ne pouze v souvislosti se stavební činností. Většina úbytku zemědělské půdy byla v souvislosti se zalesněním, nebo na základě komplexních pozemkových úprav pro prvky ÚSES a pro cestní síť. Rovněž uváděný údaj o úbytku zemědělské půdy v Mašovicích je značně zkreslující, neboť nové lokality pro bydlení zde jsou vymezeny zcela mimo ochranné pásmo.*
- *V této kapitole se dále uvádí, že NP Podyjí a jeho ochranném pásmu je potlačena funkce výrobní i nového bydlení a nadřazena funkce ochrany přírody a krajiny, popř. funkce rekreační a služeb pro tyto dominantní funkce. Každé rozšíření zastavitelného území vede k úbytku okolní volné krajiny s biotopy chráněných druhů, zmenšení ptačí oblasti a narušení rovnovážných vztahů i harmonického měřítka krajinného rázu území.*
- *I pro obce v ochranném pásmu NP by měl být uplatňován princip udržitelného rozvoje území, který spočívá ve vyváženém vztahu všech tří pilířů – životního prostředí, hospodářského rozvoje a soudržnosti společenství obyvatel území. Biotopy nejsou součástí sledovaných jevů vyjmenovaných v příloze č.1 k vyhlášce č.500/2006 Sb., o územně analytických podkladech. Jejich vymezení po parcelách, v těsné blízkosti nebo dokonce uvnitř intravilánu se nám jeví jako velmi problematické. Prakticky se tím dopředu zamezuje jakékoli možnosti rozvoje. V Plánu péče se uvádí, že tyto biotopy jsou základním limitem ochrany přírody. Na zasedání Rady Národního parku Podyjí dne 5.10.2010 bylo k této problematice konstatováno, že rozhodně jeden nález jednoho jedince není důvodem k zamezení veškeré lidské činnosti na lokalitě. Dále se uvádí, že pokud jde o kategorii významných biotopů zvláště chráněných druhů z územně analytických podkladů, je třeba zdůraznit slovo významný. Tedy místo, kde byl druh někdy nalezen, se automaticky nestává významným biotopem. Mezi významné lokality je biotop zařazen pouze tehdy, jde-li o plochu, která má zvláštní význam pro celou místní populaci druhu jako úkryt, potravní zdroj apod.*

OBECNÉ PŘIPOMÍNKY

- Domníváme se, že navrhovaná omezení na úseku rybolovu, zemědělství a vinařství by měla být již v této fázi konzultována s příslušnými odbornými organizacemi, popřípadě vlastníky pozemků, nebo s těmi kdo na nich hospodaří. Protože tyto subjekty nemají nyní k připravovanému Plánu péče přístup, mohly by tedy vyjádřit své připomínky prostřednictvím obce.
- Rovněž se domníváme, že by neměly být vymezovány nové významné biotopy zvláště chráněných druhů v zastavěných územích obcí a v jejich bezprostředním okolí. O jejich existenci se vlastník pozemku zákonnou cestou nedozví a v Plánu péče se uvádí, že tyto biotopy jsou základním limitem ochrany přírody. V poslední době bylo vymezeno několik takto limitovaných ploch, které doslova obklopují zastavěné území obce, a tím je prakticky znemožněn jejich další rozvoj. Nově mnohdy zasahují i do zastavěného území.
- Zásadně nesouhlasíme s navrhovaným strategickým cílem uvedeným v kapitole 1.2., aby samovolný vývoj přírody bez přímých lidských zásahů probíhal na 75% plochy bilaterálního území národních parků Podyjí a Thaytal. Bezzásahové území se rovná prakticky území bez možnosti vstupů. Tím by prakticky došlo k dalšímu omezení přístupu do národního parku. Toto omezení by pak mělo přímý vliv na rozvoj turismu a život místních obyvatel.

Podle „Místní agendy 21“ patří mezi základní principy udržitelného rozvoje propojení oblasti ekonomické, sociální oblasti a oblasti životního prostředí, a to z dlouhodobé perspektivy. Toto propojení se ale zatím zdá být i v našem regionu problematické. Setkáváme se s obavami, že ochrana přírody je nadřazována kvalitě života místních obyvatel. O tomto názoru svědčí i výroky typu, že na území Národního parku a jeho ochranného pásma má vždy přednost ochrana přírody, jelikož jde o veřejný zájem, k jehož hájení byl Národní park včetně ochranného pásma zřízen. Ochrana přírody je ze zákona veřejným zájmem a hájení každého veřejného zájmu vyžaduje od jednotlivců, aby akceptovali určité omezení.

Cílem Plánu péče by nemělo být striktní a jednorázové zakonzervování území, ale spíše stanovení možných směrů jeho dalšího rozvoje, jednoznačné stanovení a dohodnutí postupů pro jednání o výhledových nebo dnes nepředvídatelných záměrech v území (definování společného náhledu obcí a státní správy na vývoj krajiny a jejích částí). Cílem by mělo být zlepšení životních podmínek obyvatel, šetrný rozvoj území i ochrana přírody a krajiny.

Je třeba přihlídnout k vývoji celého území vzhledem k historickým souvislostem a k současné situaci. Nutno je rovněž přihlídnout ke změně demografické struktury obyvatelstva, během relativně krátké doby se změnil hlavní předmět obživy obyvatel. Dnes by měl být jedním ze zdrojů příjmu místních obyvatel národní park, tzn. především cestovní ruch a ochrana přírody, protože kromě environmentálního účelu plní Podyjí i roli významné turistické a rekreační destinace.

Z hlediska udržitelného rozvoje, kvality života místních obyvatel a ochrany přírody se zde kříží zájmy státu, místní samosprávy a podnikatelského sektoru. Je nezbytné se zaměřit rovněž na dobudování veřejné dopravní a technické infrastruktury a to i v zájmu ochrany přírody. Obec Horní Břečkov – Čížov a Lukov, nacházející se v ochranném pásmu, nejsou dosud odkanalizovány. Nedostatečná je kapacita, kvalita a dostupnost veřejných služeb, včetně komunikačních sítí (telefonní signál, rychlost přenosu dat), které jsou podmínkou podpory venkovskému podnikání.

Ukazuje se rovněž potřeba zpracování územně-komplexního a mezioborového přístupu k řízení a podpoře rozvoje tohoto území. Je pochopitelné, že identifikace místního obyvatelstva s myšlenkou ochrany přírody a přirozených procesů je v současné době problematická. Aby mohli být místní obyvatelé hrdí na region v němž žijí, nutně potřebují kvalitní podmínky.

Základním výchozím dokumentem pro diskuzi o funkčním využití území jsou územní plány obcí a kraje. Vzhledem ke stabilizaci a možnému nárůstu obyvatel v území a zvyšujícímu se počtu návštěvníků je nezbytné zajistit existenci a potřebné kapacity infrastruktury a občanské vybavenosti.

ZÁVĚR

Dokument Plánu péče v podobě jak byl předložen k připomínkování je především plný limitů pro rozvoj obcí. Prioritou parku by měla být zejména realizace navrhovaných opatření, jako třeba budování prvků ÚSES a to především v ochranném pásmu a ne pouze systematické vymezování nových limitujících prvků (např. zvláště chráněných území, biotopů apod.) v zastavěných územích obcí a v jejich bezprostřední blízkosti. V mnoha případech dochází rovněž k tzv. znásobování ochrany určitého území, kdy je jedna plocha chráněna hned několika stupni ochrany a to i v hranicích národního parku. Domníváme se, že vyhlášení Národního parku a jeho ochranného pásma je nejvyšším stupněm ochrany území.

Vzhledem ke skutečnosti, že schválený Plán péče následně slouží jako podklad pro jiné druhy plánovacích dokumentů (např. územní plány) a pro rozhodování orgánů ochrany přírody, **požadujeme projednání jednotlivých výše uvedených připomínek na jednání za účasti obcí nacházejících se v ochranném pásmu Národního parku Podyjí a za účasti zástupců Ministerstva životního prostředí.** Termín konání tohoto jednání doporučujeme stanovit v co nejkratší době.

Město Znojmo rovněž podporuje Svazek obcí Národního parku Podyjí a při společném jednání Svazku se zástupci města byl dohodnut společný postup připomínkování předloženého Plánu péče.

Předpokládáme, že tato dokumentace bude následně projednána a dohodnuta v souladu s ustanovením odst.3 §20 zákona č.114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny v platném znění.

Mgr. Zdeněk Čížmář
vedoucí odboru

Městský úřad ZNOJMO
odbor rozvoje
Obroková 10/12, P.O. BOX 3
669 01 Znojmo 1 -2-

Na vědomí:

- *Ministerstvo životního prostředí, Vršovická 1142/65, Praha 10, 100 10*
- *Ing. Tomáš Tesař, náměstek ministra životního prostředí, ředitel sekce ochrany přírody a krajiny,*
- *Ing. Vladimír Dolejský Ph.D., ředitel odboru péče o národní parky.*